

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2021/98 van 14 december 2021

over

tekst	voorontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot regeling van de toekenning van een jobbonus
roepnaam	(decreet toekenning jobbonus)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 19 november 2021

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van 19 november 2021 van Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, ontvangen door de VTC op 19 november 2021;

Brengt op 14 december 2021 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse Minister van Werk (hierna "**de Aanvrager**") verzocht bij brief van 19 november 2021 om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "**VTC**") over een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Parlement *tot regeling van de toekenning van een jobbonus* (hierna "het Ontwerp"), meer bepaald de artikelen 14 tot en met 18.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Op 19 november 2021 werd het voorontwerp van decreet *tot regeling van de toekenning van een jobbonus* principieel goedgekeurd.
4. De jobbonus heeft de dubbele doelstelling: enerzijds mensen activeren en anderzijds werken belonen. De maatregel is bedoeld om meer mensen aan de slag te krijgen en te houden, in het bijzonder werknemers met lage inkomens.
5. Naar aanleiding van de beslissingen in de politieke bilaterale werd ervoor gekozen om de jobbonus in te voeren vanaf 2022. De premie wordt berekend op basis van de prestaties verricht in 2021 en wordt uitbetaald in 2022. De loongrenzen werden aangepast naar aanleiding van het Interprofessioneel akkoord (IPA) van 25 juni 2021: de ondergrens wordt vastgelegd op 1.800 euro.
6. Aangezien de Vlaamse jobbonus primair mikt op werknemers met lage inkomens, wordt het risico op terugvordering geminimaliseerd in het Ontwerp.
7. Het Ontwerp beoogt om het bereik van de jobbonus te maximaliseren door **maximaal in te zetten op een automatische betaling van de premie** aan de doelgroep op basis van authentieke bronnen. Het is evenwel niet evident om te beschikken over alle noodzakelijke gegevens voor de toekenning, zeker het rekeningnummer van een burger voor een dergelijke uitbetaling is geen sinecure, waardoor er ook een registratieprocedure voorzien wordt.
8. Verder is er in het Ontwerp ook een **sterk uitgebouwde monitoring** voorzien i.s.m. het departement Werk en Sociale Economie en de Vlaamse Belastingdienst.
9. In de volgende bepalingen van het Ontwerp is er sprake van persoonsgegevens (onderlijning VTC):

“Hoofdstuk 6. Verwerking van persoonsgegevens

Art. 14. *De diensten, vermeld in artikel 8 van dit decreet, treden ieder voor hun bevoegdheid op als verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de aanvraag en toekenning van de jobbonus.*

Art. 15. *De volgende categorieën van persoonsgegevens worden in het kader van de toekenning van de premie verwerkt:*

- 1° *identificatie- en contactgegevens van de begunstigde;*
- 2° *tewerkstellingsgegevens van de begunstigde;*
- 3° *financiële gegevens van de begunstigde;*
- 4° *gegevens over de geleverde arbeidsprestaties van de begunstigde;*
- 5° *fiscale gegevens van de begunstigde.*

Art. 16. *In het kader van de taken, vermeld in artikel 8, wisselen de diensten, vermeld in artikel 8, eerste en tweede lid, de volgende persoonsgegevens uit met de volgende instanties:*

- 1° *de identificatie- en contactgegevens met het Rijksregister van de natuurlijke personen;*
- 2° *de tewerkstellingsgegevens, de bezoldigingsgegevens en de gegevens over de geleverde prestaties met de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;*
- 3° *fiscale gegevens met de Federale Overheidsdienst Financiën;*
- 4° *het rekeningnummer van de begunstigde met het Agentschap Informatie Vlaanderen.*

De diensten, vermeld in artikel 8, eerste en tweede lid, (het Departement Werk en Sociale Economie en Vlabel) wisselen onderling de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, met elkaar uit.

De persoonsgegevens worden uitgewisseld met tussenkomst van de bevoegde dienstenintegratoren als dat van toepassing is.

Art. 17. Overeenkomstig artikel 32 van de algemene verordening gegevensbescherming worden de persoonsgegevens beveiligd volgens de dataclassificatie en de richtlijnen van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, die zijn opgesteld ter uitvoering van artikel III.74 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

Art. 18. Onverminderd hun noodzakelijke bewaring voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, vermeld in artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden de persoonsgegevens bewaard gedurende de noodzakelijke duur voor de beoogde doeleinden voor dit decreet met een maximale bewaartermijn die niet meer mag bedragen dan tien jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de verwerkingsverantwoordelijken behoren, en in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de gerechtelijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen, die voortvloeien uit de verwerking van die gegevens.”

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

10. De VTC stelt vast dat de personen van wie persoonsgegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn :
- de begunstigen van een jobbonus in de vorm van een premie;
- en dat het minstens de volgende gegevens betreft :
- identificatie- en contactgegevens van de begunstigde;
  - tewerkstellingsgegevens van de begunstigde;
  - financiële gegevens van de begunstigde;
  - gegevens over de geleverde arbeidsprestaties van de begunstigde;
  - fiscale gegevens van de begunstigde.
11. Het gaat dus om de verwerking van persoonsgegevens, waaronder mededelingen, en de VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

12. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving - elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
13. Het Ontwerp of de memorie van toelichting vermeldt niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC meent dat er sprake is van een verwerking noodzakelijk om te voldoen aan **wettelijke verplichting** die op de verwerkingsverantwoordelijke rust (art. 6, lid 1, c),AVG)¹. Het Departement Werk en Sociale Economie enerzijds en Vlabel anderzijds krijgen als verwerkingsverantwoordelijken immers de wettelijke verplichting om de aanvragen voor een premie te ontvangen,

---

¹ “c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;”

te onderzoeken, de premie te berekenen en toe te kennen. De VTC beveelt aan om de **rechtvaardigingsgrond** toe te voegen aan het Ontwerp, minstens aan de memorie.

14. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen² van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.³
15. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, c), AVG, die enkel betrekking hebben op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk afgebakend zijn⁴. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
16. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal namelijk niet naar de wetgeving kunnen verwezen worden.
17. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of voor een beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
18. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (zie infra).

3. Doelbinding

19. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).

---

² Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”)²;
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden²;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n)².

³ Zie DEGRAVE, E., *"L'État-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m.: EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26), Arrest nr. 2/2021 van 14 januari 2021, overw. B.22.1. e.v. Zie ook SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116.

⁴ Artikel 6, 3, AVG. Voor wat punt e) betreft, bestaat de doelstelling van de verwerking in de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht.

20. In het Ontwerp of de memorie van toelichting worden de doeleinden van elke concrete verwerking niet expliciet vermeld. Het is evenwel duidelijk dat de persoonsgegevens verwerkt worden voor het toekennen van een jobbonus in de vorm van een premie aan de begunstigen en voor het berekenen van deze premie.
21. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder is het doeleinde dat wordt nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens te komen.
22. De VTC is derhalve van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

23. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
24. Artikel 14 van het Ontwerp bepaalt, wat dit betreft, dat de diensten, vermeld in artikel 8 van dit decreet, ieder voor hun bevoegdheid optreden als verwerkingsverantwoordelijke in het kader van de aanvraag en toekenning van de jobbonus. Volgens de memorie van toelichting betreft het hier het Departement Werk en Sociale Economie en Vlabe, ieder voor hun bevoegdheid. Dit wordt ook bepaald in artikel 8 van het decreet.
25. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verantwoordelijken voor de verwerking moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)⁵ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk zijn. De VTC wijst in dat kader op de lijst met verwerkingen waarvoor een gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd door de Vlaamse bestuursinstanties⁶.
26. In casu meent de VTC dat een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling aangewezen is aangezien de volgende situaties van toepassing kunnen zijn:
- wanneer er op systematische wijze gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken;
  - wanneer er op grote schaal gegevens van kwetsbare segmenten van de bevolking ingezameld worden of op systematische wijze worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken;
  - wanneer er op grote schaal persoonsgegevens, al dan niet bij derden, ingezameld worden om vervolgens in aanmerking te worden genomen bij de beslissing om een welbepaalde dienstverlening of toekenning van rechten te starten zonder inspraak van de betrokkenen.
27. Er werd aan de VTC niet meegedeeld of er een GEB werd opgesteld. De VTC maakt een voorbehoud voor de conclusie van de GEB.

---

⁵ Voor richtlijnen over, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2018.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁶ [NI Advies.dotm \(vlaanderen.be\)](https://www.vlaanderen.be/nl/advies-dotm)

5. Minimale gegevensverwerking

28. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

29. De **categorieën betrokkenen** zijn begunstigden van een jobbonus in de vorm van een premie.

Voor de **categorieën gegevens** gaat het om minstens de volgende gegevens:

- identificatie- en contactgegevens van de begunstigde;
- tewerkstellingsgegevens van de begunstigde;
- financiële gegevens van de begunstigde;
- gegevens over de geleverde arbeidsprestaties van de begunstigde;
- fiscale gegevens van de begunstigde.

30. De VTC is van oordeel dat er voldaan wordt aan het principe van de minimale gegevensverwerking onder voorbehoud van het bepalen van de specifieke gegevenscategorieën in uitvoeringsreglementering.

31. Wat de **instanties die toegang hebben** betreft: het Departement Werk en Sociale Economie en Vlabel.

29. In het Ontwerp wordt specifiek de mededeling geregeld van gegevens aan de twee hiervoor vermelde instanties, meer bepaald:

- de identificatie- en contactgegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen;
- de tewerkstellingsgegevens, de bezoldigingsgegevens en de gegevens over de geleverde prestaties van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;
- fiscale gegevens van de Federale Overheidsdienst Financiën;
- het rekeningnummer van de begunstigde met het Agentschap Informatie Vlaanderen.

32. Wat het rekeningnummer betreft, is in de memorie van toelichting sprake van het Agentschap Digitaal Vlaanderen. Vooreerst is het aangewezen om de benaming van het agentschap in het Ontwerp aan te passen en conform te maken met de (juiste) benaming in de memorie. Verder is het de VTC niet duidelijk hoe dit agentschap zelf aan rekeningnummers van betrokkenen komt. De memorie biedt hier geen toelichting⁷.

33. De VTC wijst op de mededeling van persoonsgegevens die zal gebeuren in het kader van de subsidiedatabank van het Departement Financiën en Begroting. Een adviesvraag over deze databank werd al aan de VTC voorgelegd (VTC/A/W/2021/43)

30. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.

31. Bovendien kunnen bepaalde mededelingen ook onderworpen zijn aan artikel 20 van de WVG of artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid⁸ en de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van en de toegang tot het rijksregisternummer⁹.

---

⁷ Een decretale basis voor het verzamelen van het rekeningnummer door dit agentschap zou gepland zijn voor 2022.

⁸ Wet van 5 september 2018 tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (B.S. 10 september 2018) <https://dt.bosa.be/nl/ivc>

⁹ Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*

32. De VTC wijst op het derde lid van paragraaf 1 van artikel 8 van de wet tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen: *“§ 1. De machtiging om het Rijksregisternummer te gebruiken, wordt door de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken toegekend aan de overheden, instellingen en personen, bedoeld in artikel 5, § 1, wanneer dit gebruik noodzakelijk is voor de uitvoering van taken van algemeen belang. De machtiging om het Rijksregisternummer te gebruiken houdt de verplichting in dit Rijksregisternummer eveneens te gebruiken in de contacten met het Rijksregister van de natuurlijke personen. Er is geen machtiging vereist om het Rijksregisternummer te gebruiken wanneer dit gebruik uitdrukkelijk voorzien is door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.”*
33. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
34. Wat de **bewaartermijn** betreft, voorziet artikel 18 van het Ontwerp een maximale termijn die niet meer mag bedragen dan tien jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de verwerkingsverantwoordelijken behoren en, in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de gerechtelijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen, die voortvloeien uit de verwerking van die gegevens.
35. De VTC is van oordeel dat het gaat om een bewaartermijn van bepaalde duur die aanvaardbaar is.

6. Juistheid

36. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
37. Alle redelijke maatregelen moeten worden genomen om persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt, onjuist zijn, onverwijld te wissen of te rectificeren. De verwerkingsverantwoordelijke is dus verplicht tot een permanente kwaliteitsbewaking en -zorg. Op de verwerkingsverantwoordelijke rust een middelenverbintenis: hij zal alle redelijke maatregelen moeten nemen zoals een voorzichtige en vooruitziende verwerkingsverantwoordelijke dit doet, in dezelfde omstandigheden.¹⁰
38. De VTC heeft geen opmerkingen wat dit betreft.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

39. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
40. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen**¹¹ op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun gegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.
41. **Dit geldt des te meer omdat er sprake is van automatische rechtentoekenning.** De betrokkene, die zelf geen actie moet ondernemen zoals een aanvraagformulier invullen, moet zo mogelijk toch voor de verwerking op de hoogte (kunnen) zijn van welke en waarvoor zijn gegevens zullen worden verwerkt. De nodige maatregelen daartoe kunnen blijken uit de GEB.

---

¹⁰ DE BOT, D., *De toepassing van de Algemene Verordening Gegevensbescherming in de Belgische context. Commentaar op de AVG, De Gegevensbeschermingswet en de Wet Gegevensbeschermingsautoriteit, Handboek*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2020, 497- 498.

¹¹ Doel van de verwerking, types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens, betrokkenen, entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt, opslagperioden en aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke

8. Beveiligingsmaatregelen

42. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
43. Het Ontwerp voorziet in artikel 17 dat de persoonsgegevens beveiligd worden volgens de dataclassificatie en de richtlijnen van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, die zijn opgesteld ter uitvoering van artikel III.74 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.
44. De VTC beoordeelt het positief dat er in het besluit verwezen wordt naar maatregelen. Ze maakt hierbij echter een voorbehoud voor wat de bedoelde classificering en maatregelen betreft aangezien deze niet gepreciseerd worden en toegepast op de hier bedoelde verwerkingen. Deze verwijzing doet geen afbreuk aan de verplichting om de gepaste beveiligingsmaatregelen te nemen (als de maatregelen waarnaar verwezen wordt niet voldoende zouden zijn).
45. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
  - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
  - een procedure voor het op gezette tijden testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
46. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹² ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹³ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁴ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haaracties waren en waarom¹⁵.
47. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁶.
48. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste

---

¹² Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹³ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁴ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹⁵ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹⁶ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren¹⁷.

III. BESLUIT

49. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond vermelden;
- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (randnummers 23 -24)
- het uitwerken van de transparantiemaatregelen (luik 7);
- het uitwerken van de beveiligingsmaatregelen (luik 8).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2021-12-16 10:10:34 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

---

¹⁷ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.